

COL·LOQUI

Sr. Dídac Ramírez: Voldria fer-li una breu pregunta i felicitar-lo per la seva aportació, perquè crec que hauria de fer reflexionar als juristes. Tot seguint la línia de G.H. von Wright i de Kalinowsky és la logització del dret. Hi ha una altra línia de pensament que precisament cerca tot el contrari: quanta més vaguetat i més imprecisió, millor. Vostè es manifesta clarament partidari d'una de les línies. Ara, hi ha qui retreu a la Constitució la vaguetat dels seus principis. Però en el moment de la redacció, aquesta vaguetat es va veure com un dels punts més positius. Amb la seva posició, vostè ens està dient que la Constitució no hauria de contenir aquesta vaguetat.

Sr. Joan Monràs: He intentat generalitzar. I des d'un punt de vista general, la Constitució és una norma. En una ocasió vaig preguntar a un jutge si la Constitució es podia considerar un conjunt d'axiomes en els quals s'havien de subjectar les lleis de rang inferior. El jutge em va contestar que hi havia alguns articles de la Constitució que eren pures declaracions d'intencions i alguns altres que eren clarament imperatius. I com se sap què és declaració d'intencions i què imperatius, li vaig demanar. Em va dir que això ja se sabia. Si com a ciutadà no ho sé discernir, com a economista que intenta fixar les regles del joc econòmic, m'és infinitament més difícil.

Sr. Ramon Valls: La posició de qui vol formalitzar la norma és realment difícil, si la Constitució, com norma de normes, és contradictòria en ella mateixa com alguns diuen. Si fos així, no seria possible a partir d'ella bastir res consistent i, en concret, no seria possible la coherència lògica de l'ordinament jurídic. De tota manera, aquesta no és la meva posició. Qui diu que la Constitució és contradictòria té present segurament que es fruit d'un compromís polític i que el desenvolupament dels drets que ella vol tutelar pot esdevenir antagònic. Ara bé, essent cert que la Constitució, com altres normes de rang inferior, són fruit de transaccions polítiques, les normes resulten inevitablement abstractes. Concretar la norma significa aleshores una topada, un desacord, no per qüestions de paraula, sinó per la divergència natural

dels interessos particulars. Mentre no ens en sortim de l'abstracció, l'acord relativament pacificador del conflicte és possible tot ajornant les concrecions, perquè confiem en el fet que les circumstàncies futures ens oferiran la possibilitat d'acords més determinats. Per això els ordinaments jurídics, si no són contradictoris, sí que són vaporosos. Les vaguetats i imprecisions de la llei demanen aleshores en conseqüència que el jutge en la resolució d'un cas baixi al concret. El trajecte entre l'abstracció i la solució concreta l'ha de cobrir amb una argumentació més o menys plausible, l'oportunitat de la qual, en cas d'apel·lació, el tribunal superior reconeixerà o no. Em sembla que aquest és el joc.

Sr. Josep Ylla-Català: Em sembla que hem barrejat dos terrenys: el del dret i el de la política. En el primer, la vaguetat mai pot ser una virtut; en el segon, pot ser un necessitat. En la Constitució estàvem en un terreny polític.

Sr. Ramon Valls: Ens trobàvem en el terreny polític des del qual es redacta un text jurídic i s'aprova. I no hi ha cap dubte que la Constitució, tot i formant part de l'ordinament jurídic, és producte de la política. L'acció política s'exerceix, si no exclusivament, sí principalment, legislant.

Sr. Just Palma: La Constitució va ser aprovada gràcies al pacte polític. Hem de recordar que aquell pacte era fruit dels tensos esdeveniments de la transició.

Sr. Joan Monràs: La meua intervenció no ha estat, evidentment, ni la d'un jurista ni la d'un polític; quan l'he mencionada ho he fet simplement a títol d'exemple. No sé si la Constitució és contradictòria o no, no obstant la meua intervenció es basava en el fet que la ciència social i la ciència econòmica ha d'estudiar el comportament de la societat. El nostre problema és el mateix que si un enginyer de trànsit intentés estudiar el trànsit d'una ciutat i el senyal de contra direcció o el senyal de prohibit girar a la dreta fossin senyals ambigus: quasi mai giri a la dreta, procuri no girar a l'esquerra. Així doncs, quan intentem estudiar el comportament econòmic, el primer que hem de saber és quines són les regles amb la màxima exactitud.